

DATUM: 21. 5. 2024
MÍSTO: Malá zasedací místnost Nová radnice – tzv. „Podkova“
ÚČASTNÍCI: 18 zástupců z řad nezřizovaných hudebních spolků i organizací, hudebních klubů, organizátorů festivalů i příspěvkové organizace v oblasti kultury

Zápis z tematické skupiny Hudba a hudební kluby

PROGRAM

1. POTENCIÁL HUDEBNÍ SCÉNY
2. VÝZVY, PROBLÉMY A BARIÉRY
3. PUBLIKUM
4. KOMUNIKACE
5. TRENDY A INSPIRACE V ZAHRANIČÍ
6. KULTURNÍ INFRASTRUKTURA
7. SPOLUPRÁCE ORGANIZACÍ

1. Jaký potenciál vidíte v hudební scéně města Brna a jak by se dal městem více podpořit?

Diskuse byla bohatá a u některých bodů se prolínala i s dalšími otázkami.

Brno - město hudby

- často je skloňována **značka Brno - město hudby**, ale vlastně sami aktéři mnohdy moc **neví, co titul znamená**, vnímají, že je potřeba ji víc osvětlit a je potenciál s ní i více pracovat
- TIC BRNO, p.o., chybí informace pro lepší budování značky Brna jako města hudby, festivalů a klubů, potenciál je zde velký, Brno je v rámci Evropy konkurenceschopné, ale kulturní aktéři to neumí mnohdy dobře komunikovat
- má to dvě roviny: provozní level (repertoár), pak festivaly a mimořádné věci (headlineři) – pokud má značka fungovat, subjekty se nemůžou kanibalizovat, ale je třeba si sdílet informace (jsou to konkurenti, nebo o sobě neví?)
- kultura a festivaly jsou teď téma, s projekty/zajímavými tématy, které nemá kulturní scéna kapacitu komunikovat dále, je možné jít na TIC BRNO, který rozhodne o případné podpoře
- nic aktuálně nepropaguje Brno jako město klubů

Problém s plánováním termínů akcí

- město je v létě mrtvé (červenec a srpen), červen je naopak předimenzovaný, obecným problémem při plánování akce je ten, že jsou atraktivní termíny, o které je velký zájem, kapely jezdí na jaře a na podzim, ale pak se vše kumuluje do dvou termínů, současně řada organizací a klubů plánuje víc jak rok dopředu, kdy termíny zatím nejsou 100% k tomu, aby mohly být zveřejněny s takovýmto předstihem, ale v případě, že se v mezičase vše podaří dojednat, tak už s nimi nelze hýbat
- na výše uvedené podněty se logicky navázalo tématem sdíleného kulturního kalendáře
 - o např. radní v Maloměřicích a Obřanech mají podobný kalendář, aplikaci, všichni do něj mají volný přístup, ale propojení s gotobrnno.cz zatím neplánují
 - o o vlastním kalendáři akcí uvažuje i Brněnská asociace clubové hudby (BACH)
 - o gotobrnno.cz má dobrý potenciál, ale setkávají se zde různé podněty k tomu jak jej více rozvinout
 - o problémem všech databází jako je gotobrnno.cz nebo i mapové aplikace apod. je ochota samotných aktérů tyto databáze plnit a využívat

Chybí kvalitní komerční pop music

- v rámci tohoto žánru zde nevznikají ani lokální kapely, možná se jedná o historickou souvislost (pro Brno je typická silná alternativní scéna), ale město by si v rámci tohoto žánru zasloužilo více pozornosti, možná chybí nějaký mezičlánek, který by tento druh

hudby posunul na trh, možná je malé zázemí i v univerzitním prostoru, týká se asi jen oboru muzikálového herectví

Je vnímán nedostatek **větších koncertů a eventů**.

Velký **potenciál je i v lokalitě města z hlediska Evropy**, Brno zapadá do turné umělců .

V Brně **chybí dobré rádio**, které by pomohlo s prodejem akcí, v Praze člověk program rychle vyprodá, tady je to slabší.

2. **Jaké jsou podle vás hlavní výzvy, problémy a bariéry kterým čelí hudební kulturní scéna?**

Hlavním problémem kulturní scéně obecně je **nedostatek financí**. Toto se týká i hudební a klubové scény bez ohledu na žánr. Padaly tyto podněty:

- vážná hudba je finančně podhodnocená, a to tak, že už se to těžko řeší (čím je chudší, tím hůře se to řeší)
- finance do klubů jsou směšné navzdory tomu, kolik toho dělají, vyšší finanční ohodnocení mají mnohdy festivaly, které jsou proti celoroční činnosti klubů mnohdy jednorázové
- stížnost na spoustu peněz, které jdou na festivaly – podpora neplacené kultury v ulicích
- zásadní problém je, že sice dáváme dost peněz na kulturu, ale hrozně málo jde na tu nezřizovanou, přitom by to zásadně pomohlo

V rámci financování hudební scény z rozpočtu města Brna padly i podněty k dotačnímu systému a hodnoticím komisím.

- subjekt si neví rady se situací, kdy je jim schválena nižší dotační podpora než požadují, situaci popsali na modelovém příkladu spočítá reálné náklady a pak dostane polovinu, co s tím?, je třeba PR, ale to něco stojí, a když dostanou půlku financí, tak se dají do platu muzikantů, pořád musí dokazovat programy, recenze a je to dehonestující a vyčerpávající; žádají také ve stejné kategorii jako subjekty s jinou kvalitou, chybí jim jistota
- měla by se více zohledňovat dramaturgie – čím víc se dostane do dramaturgie na honoráře, tím lepší věci jsou schopni dělat, komise by měla být nestranná a erudovaná
- paušalizace u hudebních festivalů je strašná, organizátoři akcí by se raději navrátili k dotačním programům co se týče individuálních dotací, jiná je víceletá potřeba pro opakovaný festival a jiná pro jednorázové velké akce
- opakovalo se doporučení navýšit počet hodnotitelů
 - o např. v Praze je 7 členů hodnotitelských komisí, jsou placeni 500 Kč za projekt, a je dělení na dvě sekce – alternativní hudba a klasika, odborníky přitom vybírá komise nebo odcházející členové a profesní organizace, hlasování veřejnosti přes BrnoID není vnímáno jako dobrý způsob výběru
- potřeba klást vyšší důraz na dramaturgii
- hodnotící komise by měly být více diferencované: dříve v nich figurovali primárně lidé z ranku vážné hudby, údajně na tom byli bití právě ti, kteří dělali třeba alternativu

Nedostatek eventů / velkých událostí

Organizátoři vnímají, že je ve veřejném prostoru málo velkých eventů a událostí. Důvody jsou přitom tyto:

- byrokracie a nařízení - noční zákazy, organizátoři vnímají řadu překážek při využití veřejných prostranství s ohledem na množství administrativy, ale i nařízený noční klid, perou se často po konání akcí s řadou stížností na hluk
- nedostatek kapacit
- chybějící prostory

Mnoho akcí zdarma

Mnoho akcí ve veřejném prostoru je zdarma. Z hlediska přístupnosti kultury např. pro sociálně znevýhodněné je to sice hezké, ale logicky při velkém množství akcí zadarmo je pak problém očekávat, že bude veřejnost ochotná platit na další akce vstupné a nespokojí se i s méně kvalitním programem, ale zato bezplatným. Obzvláště problematický je v tomto měsíci červen (jako př. podobné akce zdarma byl Mendel festival).

Chybějící infrastruktura

Brno má sice bohatou klubovou scénu, ale stále není dostavěno Janáčkovo kulturní centrum, rekonstruována se Aréna Vodova nebo se staví multifunkční hala na brněnském výstavišti, ale vše to jsou v podstatě nedokončené projekty (až na arénu Vodova, ta je již po rekonstrukci a jen je třeba prostor vyzkoušet a zjistit, zda je pro koncertní činnost vhodná).

Velkým problémem je nedostatek brownfieldů nebo jiných podobných prostor pro konání větších open air akcí. Dřív se něco odehrávalo na hradě Špilberk, ale ten je již kapacitně nedostupný.

To ovlivňuje i promotéry. Aby mohli něco realizovat, potřebují vhodné prostory.

Znatelný je i nedostatek vhodných prostor pro zkušebny, a to nejen pro začínající kapely, i když pro ně je s ohledem na nedostatečnou síť kontaktů situace ještě mnohdy citelnější.

Jednotné informační kanály

Informační aplikace gotobno.cz mnohým aktérům hudební scény v některých věcech nevyhovuje, plně ji nevyužívají.

Začínají vznikat nové aplikace, např. aplikace BACH, které by si představovaly finanční podporu. Zástupci hudebních klubů by také uvítaly zvýhodněný propagační prostor. V návaznosti na tento podnět bylo poukázáno na to, že podobná propagace nicméně může sklouznout k tomu, že zasáhne pouze určitou „znalou bublinu návštěvníků“, chybí PR v klasických médiích.

Současně bylo poukázáno na to, že silnými médii jsou sociální sítě (mají dosah), druhým nosičem s dosahem jsou pak rádia a tištěné plátky.

Problém v exportu a importu

V rámci mezinárodní spolupráce a podpory nezávislé scény by se mělo více podpořit posílání kapel do zahraničí, spolupráce s mezinárodním interpretem.

Problém je **nevzdělané publikum** – potenciál je obří v rámci zahraničních návštěvníků.

3. Jaké publikum v hudební a klubové scéně dominuje a jaké naopak chybí? Proč je tomu tak a jakou roli v tom hraje/či může hrát město Brno?

Nějaké výzkumy publika si některé subjekty dělají sami, potřebují vybrat interprety dle cílové skupiny. Pracují i s osobami se znevýhodněními, takže se hledají díry v nabídce.

Výzkum by uvítaly hudební kluby, chybí jim data o tom, kdo do klubů chodí. Obecně vnímají, že na kvalitní věci chodí víc cizinců, což souvisí opět s edukací. V našem prostředí je specializace těžká, je třeba se soustředit na všechny. Silná je hiphopová skupina, ale je potřeba abychom netabuizovali kluby, kdyby měli možnost žáci/studenti chodit do klubů a zkusit si mixovací pulty, bude je to víc bavit.

Je třeba vzdělávat lidi ke kultuře – ale primárně vzdělávat hlavně pedagogy, nabízet školám workshopy pro pedagogy i školáky. Například ZUŠ mají různou úroveň a je zvláštní, že nemáme i tak vysokou úroveň ve vzdělanosti v kultuře. Ve výuce například není věnována pozornost tomu, co je to Česká filharmonie, a co dělá apod.

Kvůli dotacím se často kombinuje druh produkce. Například Respect Festival zaměřující se na world music má standardní koncertní linku a další den ráno realizuje dětský program. Finance na obě části programu čerpá festival v rámci různých grantů.

4. **Jak může město lépe komunikovat s umělci, aby získalo jejich názory a zapojilo je do aktivního procesu plánování? Vnímáte jednotný informační systém Brno město hudby jako dostačující platformu pro hudební oblast?**

Diskuse navázala na předchozí podnět k informačním kanálům i chybějícímu kalendáři pro plánování akcí. Obecně subjektům chybí prostor pro propagaci.

Vnímají a kvitují činnost TIC BRNO, p.o., ale současně chápou, že nemá dostatečnou kapacitu, chtělo by to tedy zvýšit jejich kapacity.

Obecně by hudební a klubová scéna uvítala víc informací o tom, jak se turista dozví o programu a o tom, že existuje gotobrnno.cz.

Chtělo by to vyšší sjednocení informací. Raději než rozvíjet nové komunikační kanály, opravdu spíše využívat následující a jen je rozvinout. Ke stávajícím kanálům padl v rámci diskuse tyto podněty:

gotobrnno.cz a Brno - město hudby

- subjekty by uvítaly možnost většího filtrování např. mít možnost si u hudby vyhledat jen konkrétní žánr
- chybí jim proaktivní koordinátor, aktuální systém zadávání akcí prostřednictvím online formuláře je spíše pro jednorázové akce, když se jedná např. o klubovou činnost, je pro ně překážkou zadávat v cca 20 kolonkách každou akci zvlášť, nemají na to kapacity, na druhé straně TIC má zkušenost s tím, že v minulosti koordinátor nefungoval
- gotobrnno.cz je do jisté míry i přehlcené, má smysl sem dávat hlavně mimořádné akce
- tlak na to, aby recenzenty byli edukovaní lidé z branže
- chybí jednotná databáze akcí, nejlepší by přitom byl automatizovaný sběr, agregátor, který by si informace stáhnul sám
- uvítali by vyšší propojení kalendáře akcí i s časopisem KAM, současně vnímají i to, že se „obyčejný smrtelník“ do KAMu nedostane
- Brno - město hudby má oproti gotobrnno.cz i dělení na žánry, ale opět zde bylo poukázáno na určitou složitost zadávání.

Padl podnět, že by Brnu pomohlo zřídit centrum soudobé kultury zaměřené nejen na hudbu, ale více oblastí – hudba, divadlo, tanec, výtvarné umění, architektura. Centrum by přitom mělo být schopno vysílat lidi do zahraničí, udělovat stipendia, aj. Město by mohlo projektem prezentovat svůj progresivní charakter, ale projektu by se musel někdo chopit.

Jedním z podnětů bylo i případné zkrácení newsletteru Odboru kultury MMB, u kterého by bylo vhodné zjednodušit názvy textů na hesla, texty zkrátit a převést zbytek podrobných informací do odkazů. Současně je ale newsletter vnímán jako dobrý zdroj a přehled základních informací.

5. **Jakou roli by mělo město hrát v podpoře nových uměleckých projektů a iniciativ v oblasti hudby a hudebních klubů? Existují inspirativní příklady z jiných měst nebo zemí, které by mohlo město Brno v oblasti hudby a hudebních klubů využít při tvorbě nové Strategie KKO?**

Subjekty vnímají, že Brnu chybí strategická vize v tom, k čemu hudba městu vůbec je. Potřebná je udržitelnost a vytipování top akcí na základě nějakých kritérií.

Kvitovány byly plánované praktické workshopy, které chystá Odbor kultury MMB ve spolupráci s TIC BRNO, p.o.. Praktické informace a vysvětlení některých věcí by určitě scéna uvítala. (Např. propagace lokálních subjektů, pořádání akcí ve veřejném prostoru, aj.)

Inspirativní příklady z jiných měst:

- Německo

- ve Stockholmu je organizace, která se věnuje mladým, kteří chtějí hrát, a sdílí si kontakty na kluby po Evropě
- Vídeň má festival soudobé hudby navázaný na univerzitu
- 3-4 roky zpět navštívil Brno noční starosta z Vilnius, noční starosta je velmi zajímavý formát, nad kterým by bylo dobré se zamyslet

Padla i zpětná vazba k tomu, že scéna není nafukovací – nový projekt by mohl být problematický, je třeba jej dobře zvážit.

Hudební klub Fléda plánuje udělat studii na téma noční ekonomika města. Aktuálně se rozdělují peníze na 11 klubů, které ale musí sloužit celý rok. Noční ekonomika je zásadní i pro cizince, případně i pro jejich usazení se zde.

Špatně jsou na tom bohužel i univerzity. I kdyby kultura měla spolupracovat s univerzitami, tak ty už jsou také vytížené.

Inspirativním příkladem dobré praxe je přitom vnímáno i Brno s projektem ZET9, ale dalo by se očekávat, že na tak úspěšný projekt navážou další podobné projekty. Zde je ovšem situace taková, že s nabídkou prostoru přišel sám developer. Obecně by město mohlo být aktivnější a při komunikaci s developery pravidelně podobnou spolupráci vyhledávat.

Jako nevyužitý potenciál je vnímán i projekt Zaber to!, který je součástí Akčního plánu č. 2 Strategie kultury a kreativních odvětví pro roky 2023–2025, ale který se zatím nepodařilo nastartovat.

V rámci diskuse se narazilo i na problematiku zkušeben na Kraví hoře, kde je vnímána situace tak, že se vše seklo na špatné komunikaci a nedostatku vůle, nikoliv na penězích nebo nezájmu.

6. Vnímáte v oblasti hudby nedostatky vyhovujících prostor pro tvorbu a prezentaci? Jak využíváte Kreativní centrum Brno, projekt ZET9? jak myslíte, že ovlivní scénu otevření renovovaného Kulturního centra CO.LABS, Janáčkova kulturního centra a Multifunkčního centra?

Na určité věci je to jedno, kde ty akce jsou.

Na úzkoprofilové projekty a konkrétní zaměření je nicméně prostor celkem málo.

Aktuálně chybí kapacita 1500–3000 diváků. Toto by mohla vyřešit nově rekonstruovaná hala na Vodové, ale je zde otázka jejího vytížení a vybavenosti. Obecně sál pro cca 3000 osob chybí.

Názory na projekt multifunkční haly Aréna Brno, se pak liší:

- Multifunkční hala už měla být dávno, je potřeba. Problém je v tom, že než se projekt dostaví a prostor se začne skutečně vytěžovat bude to nějakou dobu trvat. Otázkou je, jak se pak fungování Arény Brno odrazí na pracovním trhu.
- Aréna je zabítý projekt, chybí spíše něco na způsob fóra Karlín.
- Hala není vůbec tématem.

Dlouho se čeká i na Janáčkovo kulturní centrum. Jeho stavba trvá dlouho, panují s ohledem na řadu překážek pochyby o tom, kdy se centrum dostaví a nakolik bude přístupné. Nezávislá scéna má obavy, zda pro ně bude Filharmonie Brno jako správce koncertní haly partnerem, zda nebudou pronájmy příliš vysoké, a tak hala nedostupná ať už finančně nebo kapacitně.

Na druhou stranu je i předpoklad, že dostavěním budov se sníží aktuální nedostatek konkurence v pronájmu prostor, a zlepší se podmínky.

Diskutovaný je i projekt CO.LABS, který ale není konkurence k velkým klubům. Jde spíše o rozšíření kapacit pro eventy. Primární ideou je to, aby tvůrci měli kde tvořit.

Velkým problémem je chybějící prostor na open-air akce, a to zejména v létě. Špilberk se v podstatě pro tyto akce uzavřel, výstaviště je pak pro většinu akcí extrémně drahé. Areály jako velodrom nebo za Antroposem se pak plánují pro sportovní využití. Mariánské údolí přitom také nejde.

Je velká poptávka scény i po dočasných prostorech.

7. Jak byste ohodnotili spolupráci kulturních institucí/subjektů se vzdělávacími institucemi v oblasti hudby?

V rámci klubové scény také v reakci na pandemii COVID začala fungovat Brněnská Asociace Klubové Hudby – BACH. V rámci klubové hudby tak spolupráce funguje.

Obecně není v rámci scény v komunikaci problém. Určité bariéry mohou nastat při komunikaci s divadlem (pronájem Janáčkova divadla). Současně například univerzity spolupracují s příspěvkovými organizacemi, tedy v oblasti hudby JAMU s Filharmonií Brno, ale třeba spolupráce těchto subjektů s klubovou scénou pak není ideální. Spolupráce se studenty rozvinutá, stejně tak na městských částech nevnímají bariéry. Obecně platí, že stačí mít kontakty na správné lidi.

V rámci toho, co by hudební scéna potřebovala jde víc o databázi akcí než pronájmy nebo služby.

Současně je důležité, aby strategie nebyly jen vyprázdněné dokumenty, aby je politici reflektovali, nejdůležitější věc je stabilita.

ZÁVĚR

Celkově z diskuse vplynuly tyto hlavní bariéry:

- 1) nedostatek financí
- 2) chybějící prostory – zejména open-air a kapacita 3000 diváků
- 3) roztržitá komunikace – chybějící databáze kulturních akcí
- 4) potřeba posílení propagace lokální scény v zahraničí
- 5) velké množství kulturních událostí ve veřejném prostoru zadarmo

Hlavním podnětem je navýšení financí pro dotační programy v oblasti kultury.

Z hlediska infrastruktury je důležité úspěšně dokončit rozestavěné a rekonstruované projekty a prověřit brownfieldy a jiné areály ohledně možnosti pořádání open-air akcí. Současně by bylo vhodné navázat na projekty jako ZET9 a rozvinout s developery diskusi o dalších možnostech. Rozvinout by si zasloužili i projekty Plug & Play a Zaber to!

Na základě zpětné vazby se také nabízí zvážení dalšího rozvoje již existujících komunikačních kanálů a posílení propagace v zahraničí, čemuž by měla napomoci i nová Strategie destinačního managementu a marketingu města Brna 2023–2027, která bude v oblasti kultury klást důraz na Živé centrum, Brno festivalové, Brno architektonické. Současně by měl být více komunikován i titul Brno město hudby.

V nejbližší době se bude Odbor kultury MMB ve spolupráci s Odborem strategického rozvoje a spolupráce MMB a TIC BRNO, p.o. v nejbližší době zabývat zvýšením informovanosti o aktuálních možnostech prostřednictvím pravidelných workshopů, které jsou již v přípravě.